

94 A 7342

AK

§

DE
REFLEXIONE LVCIS

EIVSQVE
REFRACTIONE
PAVCA DISSERIT

ATQVE AD
SOLEMNIA MAGISTRORVM PHILOSOPHIAE
ET LIBERALIVM ARTIVM

DIE XX. SEPTEMBR. A. MDCCLXXXII.
CREANDORVM INAVGVRANDORVMQVE IN COLLEGIO MAIORE
CONCELEBRANDA

INVITAT
FACVLTATIS PHILOSOPHICAE
EXDECANVS

M. IOSEPHVS HAMILTON

O. S. B. IN IMMEDIATA AC PONTIFICIA ABBATIA AD S. IACOBYM SCOTO-
RVM RATISBONAE CAPITVLARIS, PHILOSOPHIAE PROFESS. PVBL. FACVLT.
PHILOSOPHICAE ASSESSOR ORDIN. ET ELECTORALIS ACADEMIAE,
QVAE ERFVRTI EST, SCIENTIAR. VTIL. SOCIVS.

ERFVRTI, LITTERIS I. C. GOERLING, ACAD. TYPOGR.

Lpade

REFLEXIONE LVGIS

ELVSOVA

REFLEXIONE

PAVCA DISCRET

SOLENNIA MAGISTRORUM PHISOPHICAE

ET LIBERALIVM ARTIVM

DIE XX SEPTEMBER A. MDCCCLXXXII

GRATIA DONTI INVALESCENTIAE IN COLLEGIO MORTO

CONGREGATIONE

INVITAT

FAKULTATIS PHISOPHICAE

EXORDIVM

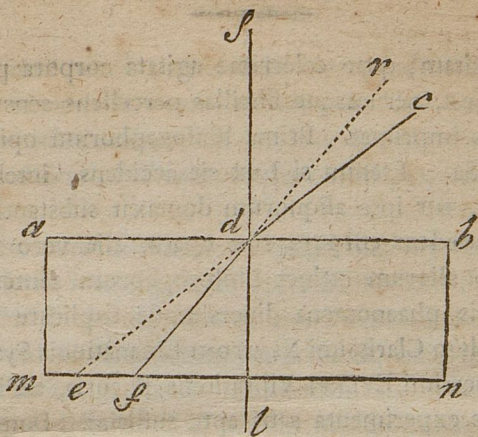
M. JOSEPHVS HAMILTON

Q. S. B. IN IMEDIATA AD MONTICIA AVALIA AD A. LABORVM SEOTO
RIV. PATRONVS. CIVIVM. PHISOPHICAE. PROFESSOR. LIT. LXXXII
PHISOPHICAE. ASSON. ORNIV. ET. PHISOPHICAE. ACADEMIAE
QVAE. PARTIVM. PHISOPHICAE. YEM. SOCIIVS.

HARRIS LITTEAE I. C. COLLING. Acad. 1802

Handwritten scribble

Cum Lux et Ignis communes quasdam et affines habeant proprietates, primo saltem intuitu horum corporum non diuersas esse materias in cultiori etiam Physica iudicabitur. Omnes tum veterum, tum recentiorum Philosophorum de natura Lucis sententiæ licet plurimum inter se dissidentes ad duo veluti capita possunt referri. Alii nimirum existimant Lucem esse qualitatem aliquam vel accidens, quod lucido corpori modo coniungatur, aliorumque accidentium instar inhaereat, modo ab illis separetur. Alii vero arbitrantur, Lucis naturam in tenuissima quadam substantia corpo-

rea esse positam, quae celerrime agitata corpora perlustret, oculum subeat, nerueasque fibrillas percillens sensum, quendam in illis imprimat. Prima Philosophorum opinio facile est refellenda. Etenim si Lux sit accidens, intelligi certe non potest, cur ipsa aliquorum duntaxat substantias peruat, cur quaedam corpora sint opaca, alia vero pellucida. Quod vero aliorum attinet Philosophorum sententiam, ii rursus Lucis phaenomena diuersimode explicare conantur, quamuis solum Clarissimi NEWTONI Emanationis Systema, reiecta Celeberrimi EVLERI Vibrationis Theoria, ad intelligenda Luminis experimenta satis apte sufficiat. Dum de Ignis natura eiusque proprietatibus apud quosdam Physicos sermo est, fluidum igneum eandem esse cum Lucis materia substantiam existimant; hi etenim aiunt, fluidum hocce per omnia diuersimode dispersum esse corpora, in quibusdam facilius, quam in aliis excitari, et, vt in iis Ignis sensatio oriatur, motum aliquem, vt vero Lux proferatur, motum partium *vehementissimum* requiri. Alii autem chemicis praecipue muniti experimentis Lucis materiam ab Igne differre opinantur, eoquod idem corpus soli nunc calori, nunc autem calori cum Luce coniuncto expositum, diuersos producat effectus, et quod influxus, quem sola Lux in tria Naturae Regna habet, ab eo, quem Lux cum calore coniuncta exerit, quam maxime differat. Grauiissimam hanc quaestionem ulterius nunc discutere, nec tempus, nec praesentis huius scriptiunculae finis permittit, quapropter ad id, quod diuersis interruptus negotiis in publicis meis praelectionibus prae-

praestare non potui, ostendendum progredior: *Reflexionem Lucis in minimis a contactu distantis fieri, Refractionem vero vi attractivae tribuendam esse, vix in dubium vocari potest, est id, quod breviter demonstrandum mihi proposui.*

Reflexio Luminis habetur, quum illud ex vno medio in aliud dissimile impingens, ad anterius medium regredi cogitur. *Refractio* autem, cum ex vno medio in aliud dissimile oblique incidens directionem suam mutat, quin tamen ad anterius medium regrediatur. Praemissis hisce Reflexionis, Refractionisque definitionibus veritas primae partis asserti mei sic enodatur. Ex Metaphysices Principiis certum est, nulla vnquam collisa corpora ad attactum mutuum mathematicum posse devenire, deinde experientia satis compertum est, Lucem tanta reflecti copia, dum de vitro transit in aerem, ac dum ex aere transit in vitrum; deinde eandem longe minore copia reflecti, quum ex vitro in aquam transit, ac dum ex vitro defertur in aerem: quodsi ergo eius Reflexio ab ipsa solida corporum superficie fieret, dicendum esset imprimis, radium Luminis in totidem solidas incurrere partes, dum de vitro transit in aerem, in quot incurrit, dum ex aere in vitrum incidit; deinde eundem difficilius impingere in solidas partes, dum ex vitro in aquam transit, ac dum ex vitro defertur in aerem, quod omnino vero simile non est. Porro si Lux transiens ex vitro in aerem incidat sub inclinatione maiore, quam 40, vel 41 Graduum, teste experientia tota reflectitur; si vero inclinatio fuerit minor, magna ex parte

transmittitur. Qua igitur verisimilitudine dici potest, fere omnes Luminis radios impingere in solidas aeris particulas, qui Luci transitum præbeant, si ii circiter sub angulo 40 Graduum in hunc incurrant? ex aduerso magnam eorundem partem in apertos meatus, per quos libere transeant, incurrere, si minore sub obliquitate fiat incursio? Tandem si Lucis radii a solidis corporum partibus reflectantur, certis legibus fieri nequaquam potest illorum e superficiebus etiam eximie laeuigatis Reflexio. Etenim quantumuis perpolita atque tersa sit corporum superficies, plurimis tamen eminent asperitatibus, quae si cum subtilissimis radiis solaribus conferantur, ingentium instar montium haberi debent. Itaque si radii Lucis a solidis corporum partibus repellantur, incerta omnino lege reflecti atque dispergi deberent ob variam superficieum asperitatem, quod contrarium est experimentis. Hanc veritatem, corporum particulas in Lucis radios ad minimam distantiam agere, experimento primus omnium demonstrauit Grimaldus, et accuratius dein confirmauit Newtonus. Lumen per angustissimum foramen in tenebrosum intromittatur cubiculum, et Lucis radio obiciatur tenuissimum corpus, quod ipsam radii latitudinem non excedat, umbra corporis radio immersa ad notabilem distantiam proicietur latior, quam utique esse deberet, si radius Lucis prope corporis obiecti extremitates linea recta transiret, quae certe dilatatio deprehendi minime posset, si radii prope corporum superficies nullam præterentur repulsionem, sed in lineis rectis propagari pergerent. Manifestum itaque est, repulsionem aliquam
ferre

ferre radios a solidi atque opaci corporis superficie, iuxta quam incedunt. Iam altera pars assertionis nostrae breuiter exponetur. *Lucis nempe Refractio vi attractiuæ mediæ est tri- buenda.* Haec certe veritas nulla alia validiore ratione euinci potest, quam si Refractionis phaenomena secundum Clarissimi Newtoni doctrinam explicemus, quod ne praescriptae breuitatis limites transeamus, sic efficitur. *Si Lucis radius ex medio rariore in densius, vel ex densiore in rarius oblique incidat, directionem suam mutabit: si vero perpendiculariter incidat, id est si angulus incidentiæ fuerit rectus, directionem suam non variabit.* Res a Physicis sic demonstrari solet. Radius Lucis *c* ex sole vel aliquo alio corpore lucido proueniens vel in vacuo, vel in eodem semper medio incedens secundum communes Physices leges directionem suam mutare nequit. Nam in vacuo nulla, quae in radios agat, vis adesse potest, et si medium, per quod radii transeunt, semper idem fuerit, nouae vires nullae erunt, hinc nullus nouus effectus, ac proinde eadem semper radiorum Lucis directio. Quamprimum vero radius in *d* erit, id est, in superficiem mediæ densioris v. g. vitri vel aquae inciderit, nouis agitatur viribus, quae radii incidentis particulas quasdam tum reflectunt, tum transgredi permittunt. Nunc autem noui mediæ vires fortius in ea Lucis radiorum latera agunt, quae versus angulum acutum *edb* posita sunt, quam in illa latera, quae angulo obtuso *adc* opponuntur, quia maior radiorum superficies ad angulum acutum versa fortiori vi attrahitur, ac propterea Lucis radii a vitri vel aquae superficie ad angulum acutum collocati in-

signi-

signius attrahantur necesse est. Hinc noua directionis oritur determinatio, et quidem eo notabilior a priore directione erit declinatio, quo acutior erit angulus edb , quod perpetuis constat experimentis. Ergo radius c sine vlla directionis suae variatione progreditur vsque ad d , tunc autem aliis medii densioris accedentibus viribus frangitur et versus lineam perpendicularem sl , non in via de , sed in directione df tamdiu incedet, quamdiu in vitro vel aqua mouetur. Sic quoque si Lucis radius f ex aqua, medio densiore, secundum directionem fdr redierit, vsque ad d eandem continuo in eodem medio persentiscens vires sine vlla viae suae variatione perueniet; quamprimum deinde in d externa aquae superficie venerit, nouae et quidem debiliores aeris vires in ipsum agunt: et cum angulus $rd b$ acutus sit, Lucis particulae maiore copia versus vitrum aut aquam sese inclinabunt, ac proinde fortior ex parte erit attractio, et radius versus superficiem db , in quo angulus acutus collocatur, a priore sua directione dr attrahetur, aliamque directionem v. g. dc obtinebit, quae eo magis a perpendiculari sb aberrabit, quo acutior fuerit angulus $rd b$, hinc demum f ex puncto d proicietur in c . Si tandem angulus incidentiae fuerit rectus, radius sine vlla prorsus directionis suae variatione incedet, quia in directione hac perpendiculari Lucis particulae aequales ex vtraque parte sui corporis superficies nouis hisce mediis, aquae, vel vitro, in quae incidunt, semper opponunt; ideo in neutram medii partem inclinant, ac consequenter suam non possunt variare directionem.

Hacc

Haec est praeclarissima Celeberrimi NEWTONI de luminis Refractione doctrina, in qua mira facilitate difficillima alia Lucis phaenomena ita feliciter explicantur, vt aliam quamlibet hypothesim respere iustum omnino videatur. Ex his igitur breuiter dictis haud incongrue concludere licet: *Reflexio Lucis in minimis a contactu distantis fit, Refractio vero vi attractiuae medii est attribuenda.* De grauissimo, vtilissimoque hoc luminis argumento plura hic disserere temporis angustia non permittit. Nunc enim publica indicenda sunt Solemnia Magistrorum Philosophiae et bonarum artium creandorum, inaugurandorumque. Postquam enim nonnulli viri Iuuenes ornatissimi summos in Philosophia honores modeste ab Ordine nostro petierint; non potuimus non in eorum profectus inquirere, quos tales tam in examinibus, quam in publica defensione inuenimus, qui in litteris humanioribus, pariter ac Philosophiae studio ita egregie profecerunt, vt vnanimi Patrum Ordinis nostri voce dignissimi iudicati fuerint, qui Philosophiae ac liberalium artium Magistri, siue Doctores, more Maiorum publice renunciarentur. Sunt autem istorum haec Nomina:

- 1) Guilielmus Stieghan, Magdeburgensis.
- 2) Iacobus Guilielmus Becker, Erfordiensis.
- 3) Iohannes Carolus Roensch, ex Messersdorf in Lusatia superiore.
- 4) Ioannes Christophorus Reinecke, Halberstadiensis.
- 5) Gotthelf Guilielmus Hoffmann, Arnstadiensis.

B

Qui

Qui suae vitae curricula sequente tenore nobis communicarunt.

Ego Guilielmus Stieghan natus sum Magdeburgi anno 1756 patre Ioanne Henrico, Senatus Magdeburgensis Praesule, qui impensissime curauit, vt in Gymnasio Senatorio, quod Magdeburgi floret, ad artes, quae humanitatis nomine feruntur, quibusque ad academica studia tenuior aetas praeparari solet, recte imbuerer, auctoribus potissimum ac ducibus Lorenzo et Ferbero, qui duumiri tam curate ac fideliter tractarunt, ut, quantum illis debeam, verbis exprimere non possim. Anno 1776 Academiae Halensis ciuibus adscriptus, Theologicis studiis, vtpote quae victum essent praebiturae, ex more nomen, philosophicis autem et philologicis mentem dedi, ita vt per biennium haec quasi haeram agerent, illae ancillarentur. Et licet Halae tum temporis illae artes, quae ad humanitatem pertinent, negligi quodammodo viderentur, Thunmanni tamen, Knappii ac Niemeyeri praelectionibus ita apud me earundem amor creuit, vt ex eo inde tempore staret, in Georgiam Augustam, in qua summi Heynii curis illae artes felici cum successu coluntur, transuolare. Contigit hoc mihi anno 1778 idque bonis auibus. Nam Thunmanni mei commendatione factum est, vt ab illustrissimo Heynio statim humanissime exceptus amore vere paterno donarer tamque multis beneficiis per totam vitam posthaec actam cumularer, ut eorum, quoad vixero, grata stabit recordatio. Cum Heynii lectionibus per anni spatium praeparatus, tum priuatim philo-

philologica docendo exercitatus anno 1779 Seminarii philologici Sodalitio adscriptus sum. Iam per totum quinquennium instructissima bibliotheca Academica, fidsque Heynii consiliis adiutus, quaecunquē pulcra et praeclara habet antiquitas, utpote quae diu sitieram, haustibus avidissimis imbibi, sic ut praeter hoc nullum vitae tempus possim praedicare iucundius aut felicius. Sed quanto intensior in haec studia mens, tanto suavior interdum ad alias disciplinas erat deflectio; sic ut lectionibus Venerab. Lessii dogmaticis, Federi et Meinersii philosophicis, Schloezeri historicis magno cum fructu interfuisse, non diffitear. Anno 1782 speciminis loco ad Vollborthii bibliothecam philol. symbolam dedi, suasore potissimum Heynio, qui et sequenti anno indices ad suam Apollodori editionem mihi dedit conficiendos.

Eodem anno 1783 cum Fleischmannus, qui bibliothecae Academicæ a litteris erat, hoc munere se abdicasset, in huius locum successus per triennium antecessoris labores, tres nimirum Catalogos, Accesionum, quos vocant, Alphabeticum et Registraturam pro virili parte religiosissime continuavi, sic ut nec communi bibliothecae negotio ulli deessem. Anno 1784 lectiones publicas habendi eademque e valuis publicis indicendi venia ab Illustrissima Facultate philosophica benevole donatus subsequens tempus, etsi maximam diei partem bibliothecarii labores absumerent, et relictas horulas lectionibus lubens impendi, quibus habendis vere me requievisse animumque refecisse confiteor. Sic Herodotum, Theocritum, Liuium, Tacitum interpretatus sum, ad Encyclopaedicam

disciplinarum notitiam item ad styli bene latini exercitatio-
nem in Collegio practico institui; Pactorum, ac foederum
antiqui orbis notatu dignissimorum historiam enarraui; vt
priuatissimas lectiones iam praetermittam. Anno 1785 Pro-
fessoris munere ornatus Diezio Moguntiam vocato, in tertii
Bibliothecae Custodis gradum promotus sum, additique tum
liberaliter duo Collegae noui, sic vt quos labores ante trium
humeri aegre sustinuerant, iidem iam per quinque viros dis-
tributi feliciter peragerentur: erantque tum exoptata illa Col-
legii nostri tempora, quorum quidem fructum percipere Col-
legis licebat, me autem miserum haec spes frustrata est! Ita
enim in dies augebantur Colicae haemorrhoidalis, qua per ali-
quot annos laboraueram, tormenta, vt medici fidelissimi ac
peritissimi de me sanando desperarent. Sic meis doloribus
relictum, omni hominum auxilio et solatio destitutum, vitae
miserrimae pertaesum me inuenit frater dilectissimus, qui
tum studiorum causa Erfordiae commorabatur, ibidemque
post paullo mortuus est: meque, vt reparandae valetudinis
causu secum Erfordiam proficiscerer, inuitat.

Obtempero lubens, et quidem forte fortuna! Vix enim
triduo hic commoratus, dolore primum omni, et haud mul-
to post morbo liberatus sum. Quare statim reditum parans
Goettingam venio nouis instructus viribus ad studia et inter-
missos tam diu labores laetus me reuoco. Sed liuidis oculis
hoc meum gaudium adspexit nescio quis malus Genius. Pau-
cos enim post menses longa quasi quiete relecti nouis viri-
bus veteres me illi cruciatus inuaserunt, sic vt eorum impe-
tum

tum ulterius non ferens Georgiae Augustae ultimum Vale dicere constituerem. Exii Anno 1786 non sine summo animi dolore ac moerore, relicto satis largo salario, honoribus, amicis, fautoribus, bonaque et commoda innumera, quae nec praesens mihi nec futurum vitae tempus praebabit. Erfordiam venienti mihi nihil magis curae fuit, quam ut valetudinem recuperarem, quod adiuuante Deo contigit hoc quadriennio, quod maximam partem ruri exegi, non tamen sine Musarum consortio, ad quarum cultum me nouis viribus instructus iam accingo.

Dabam Erfordiae ipsis Calendis Septembris Anno 1792.

Ortus sum ego Iacobus Guilielmus Becker Erfordiae Calendis Ianuarii an. c1010CCLXVII, patre Io. Henr. Becker, qui opificio vacat, atque matre Traugotta Sophia paterno nomine Haulspurg dicta, parentibus optimis honestisque, qui, quod grata mente agnosco, id praecipue egerunt, ut primas tenello iamiam animo meo virtutis lineas iusculperent. Ambos adhuc viuos eo, quo filium decet, amore pie prosequor. Duabus in scholis publicis, praedicantium primo, deinde mercatorum, vbi Christianismi et latinae graecaeque linguae elementa tradebantur, prima mea posui rudimenta. Hinc decimum tertium vitae annum vix egressus Gymnasium Senatorium Aug. Conf., quod hic Erfordiae est, frequentavi. Per qua-

tuor ibi et dimidium annum longe meritissimorum Directoris et Professorum institutionibus vsus in literis ita profeci, vt anno LXXXIII. ad Academiam in patria vrbe accedere potuerim. Adscriptus a Rectore magn. Schorch studiosorum numero celeberrimorum Professorum adii praelectiones eas potissimum, quae a scopo meo, ecclesiastico nimirum munere rite aliquando fungendi, haud abhorrebant. Philosophicum campum Celeb. Lossio duce percurri; Matheseos purae omnes, et applicatae plurimas partes me edocuit Illust. Reinhard; in nonnullis linguis Vir Magn. Sinnhold et Cel. Frank praeceptores habui; Rev. P. Hamilton philosophiam theoretico experimentalem mihi tradidit; et scientiam botanicam systematisque sexualis Ieges ex institutionibus praematura morte nobis erepti Planeri percepi. Theologicas scientias in scholis Virorum summe Vener. Lossii, beati Schellenberger, Bellermann, Soemmering, nec non Sorber, hausi. Erga omnes hosce praeceptores meos pie colendos, qui suavis suis atque necessariis scientiis animum meum excoluerunt, summas foueo gratias; illorum in me merita altius animo sunt inscripta, quam quae longissima annorum series delere valeat. Haec inter studia mea, anno LXXXVII, Reuer. Ministerii Euang. Senior magn. Besler, colloquio antea de rebus theologis mecum instituto, candidatorum albis me inseruit; annoque LXXXX electus sum Scholae S. Iohannis Euang. collega. Haec vitae meae gesta hoc loco referenda censui; caetera domestica fata, per quae vita tristis interdum decurrit, sileo. Iam vero paucis abhinc diebus, Fautoribus

ribus nonnullis et amicis suadentibus, Amplissimum Philosophorum Ordinem adii ab illo humillime petens, vt praeuio examine in instantibus festis saecularibus, quae quarto celebratura est antiqua musarum sedes Erfordiensis, summum in Philosophia gradum benignissime mihi tribuat.

Dabam Erfordiae die VII. Sept. cloCCLXXXII.

Iohannes Carolus Gotthelf Roensch, Pastor Wernburgensis in Dioecesi Neostadiensi ad Orilam, natus sum Messersdorfii in Lusatia superiori, anno quidem aetatis huius XLIV. Patrem iam ante hos XIV. annos humanis rebus exemptum, habui Eliam Roenschium, qui tunc in schola Messersdorfensi Collega secundus erat et simul vices Cantoris curabat. Matrem adhuc superstitem colo Annam Rosinam, natam Bergeriam. Primus praeceptor mihi fuit pater ipse, a quo religionis praecepta et elementa litterarum didici. Quindecim annos natus in Gymnasium, quod floret Gorlicii missus sum. Hic me Baumeisterus, Geislerus, Grosserus, optimi praecipitantes, tanta alacritate instituerunt et fide, vt libenter fatear, me iis praeter litterarum amorem multa alia amoris et benevolentiae documenta debere. Ita ad vitam academicam praeparatus anno MDCCLXIV, pace terris nostris reddita, veni Lipsiam, Boehmio Rectore, cuius academiae illius adscriptus. Per quinque annos in hac studiorum vniuersitate moratus sum et ibi praecipitorem habui praesertim Crusium, a quo

quo philosophiam omnem percepi, etiam illa, quae ad theologiam theticam, moralem, hermeneuticam, propheticam et homileticam pertinent. Audiui etiam Ernestium, euangelium secundum Iohannem et epistolam Pauli ad Hebraeos explicantem. Auditor fui Scharffii in explicatione librorum symbolicorum, et Bahrtdii in theologia polemica, et Burscheri in historia sacrorum. Dathius mihi cum aliis explicavit quosdam veteris foederis libros. Interfui etiam Stemleri homileticis exercitationibus et Hebenstreitii examinatoriis et disputatoriis. His doctoribus omnibus plurimum me obstructum fateor iterumque spondeo, gratam omni tempore memoriam me beneficiis acceptis adhibiturum. Sic academicae vitae curriculo exacto in patriam rediundi mihi mens erat, sed prouidentia diuina longe aliter cogitabat. Anno MDCCLXIX. gratia Illustrissimi Einsiedelii Comitum vocationem sacra curandi in parochia Knau, Lascau et Bahren, quae parochia ad inspectionem Neostadiensem ad Orilam pertinet, assecutus sum, vbi per XVI. annos officiis pastoralibus functus sum. Anno MDCCLXXXV. Generosissimus Dominus ab Erfa mihi munus pastoris in hoc vico Wernburgo cum filia Bodelwitz tradidit, vbi nunc vivo et Deum in vitae curriculo meae omnia sic bene fecisse toto pectore gratoque animo laetor. Scripsi Wernburgi, die VIII. Septembris MDCXCII.

Ioan-

Ioannes Christophorus Matthias Reinecke Halberstadensis. Natus Halberstadii, anno saeculi huius LXX, patre Paulo ciue honesto, matre Sophia ex gente Fiedleriana. Orbum parente carissimo puerum quinquennem magna cura educavit me mater, quam adhuc superstitem colo, atque iam a primis pueritiae annis, ingenuis instituendum artibus curavit sedulo. In illustri schola cathedrali Hemipolensi primum auspiciis Viri celeb. beati Struensee pueritiae procursum cepi, mox praeceptoribus vsus sum beato Ebeling, Bastian, Gran, et inprimis, quorum semper memoriam pie recolam, Viris illustr. Fischer, Nachtigal nec non Villahme. Inde, litterarum initiis bene imbutus, anno LXXXVIII in almam Fridericianam, quae Halae floret, discedens, scholas frequentavi celeb. Eberhard et Iacob philosophicas, clar. Wolf philologicas, reu. denique Semmler, Nösselt, Knapp et Niemeyer theologicas. Tandem ad hanc Musarum sedem anno LXC accedens, Magistri Philosophiae petiturus gradum, Rectore Viro illust. Rumpel in album Academiae inscriptus sum; at interuenientibus rebus domesticis, priuatae per aliquod tempus vitam dicaui Musae, id studens, vt nunc tandem eo dignior ad honores in Philosophia summos accederem.

Gotthelf Guilielmus Hoffmann natus Reinsfeldae, pagi Arnstadiensis anno h. sec. LV. die XVIII. Dec. Pater mihi erat Henricus Guilielm. verbi diuini minister. Mater Magdalena e stirpe Langiana, adhuc viua. Parentes isti carissimi educationis meae rationem, eamque accuratissimam semper habuerunt. Liberos suos diligebant. Pater ipse in litteris, ad annum vsque aetatis decimum liberali modo me instruxit. Sed mors crudelis mihi patrem carissimum mox rapuit. In magno fui timore. Deus vero prouidebat. Oppidum mater dilectissima petebat. In Lyceum, cui D. Lindner vir doctus probusque praest, recipiebar. In hoc instituto per nouem fere annos versatus sum. Humanitatis, artiumque liberalium studio ibi maxime incubui. Praeceptores, quos, quae par est reuerentia, veneror, vitae comites erant. In me longe meritissimi. Momenta ibi peracta, iucundissima sunt. Tandem ex amicorum quorundam consilio in Georgiam Augustam anno LXXV migraui. In hac alma vrbe trium annorum spatium peregi. Theologiae, aliisque scientiis, praesertim litteris orientalibus operam locaui. Has tum maxime in deliciis habui. Cursus academici tempore finito, iter in regionem Megapolitanam feci. Homo quidam nobilis mihi puerorum suorum curam, et institutionem demandauit. Huic negotio per quatuor annos praefui. Magnum inde cepi gaudium. Per varios casus, per tot discrimina rerum Erfordiam tandem tetendi. Deus Optimus Maximus consiliis, conatibusque meis semper annuebat, ita vt me spes raro falleret.

leret. Numero Candidatorum R. M. mox a D. Seniore Beslero defuncto adscriptus sum. In Latio hoc multos inveni fautores, amicosque, qui re probant, non qui speciem prae se ferunt. Ex his vnum nomino. Est Rector Magnificus D. Sinnhold, P. P. O. Vir et doctrina, et probitate insignis. Plura dicere reuerentia, quam eius modestiae debeo, prohibet. Hoc vnum tantummodo, prodest, quibus potest. Anno XC Senatus A. C. Amplissimus mihi munus rectoris ad scholam Thomanam bene contulit. Nulla temporis vetustas, beneuolentiae istius memoriam ex animo delebit. Paulo post a coetu Thomano Diaconus eligebar. Multa et etiam hic amicitiae amorisque specimina expertus sum. Cum Poeta Illustrissimo Nostro ergo reuera canere possum: Bene habitamus Erfordiae.

His igitur, quos legitime tentatos, et praemissa disputatione publica ornatissimos deprehendimus, et omnino tales, quibus collatio dignitatis magisterialis debeat, renuncian-
dis in solenni et publica Panegyri dies est dictus de sententia Ordinis nostri XX. Septembr., quem diem vt Rector Academiae Magnificus, caeterique vtriusque Reipublicae Proceres summe venerandi praesentia sua reddere velint splendidio-
rem,

rem, humanissime et nostri, et Ordinis nostri nomine rogamus. Singularem etiam hunc honorem et Ordo noster, et Candidati gratissima semper mente agnoscent.

Publ. in Vniuersitate Litterarum Erfordiensī sub Sigillo
incl. Facult. Philosophicæ Die XII. Septembr. 1792.

94 A 7342

ULB Halle

3

004 145 933

5b

DE
REFLEXIONE LVCIS
EIVSQVE
REFRACTIONE

14

PA

SOLEMNIA MAC

ET LIB

DIE XX. SEP

CREANDORVM INAVGV

CO

FACVLTA

E

M. IOSEP

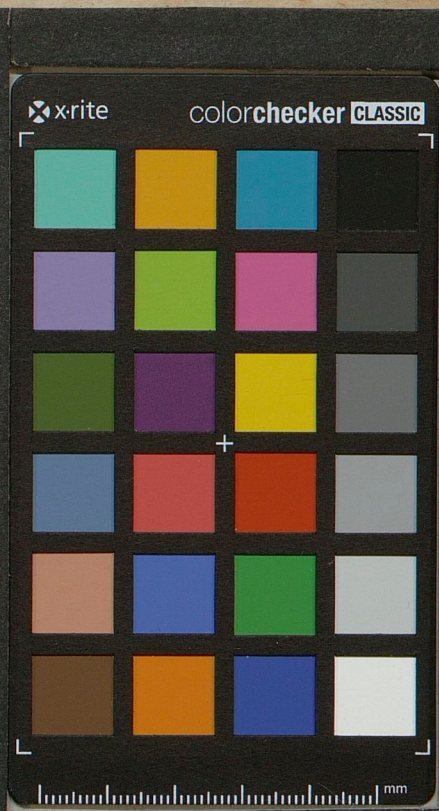
O. S. B. IN IMMEDIATA AC

RVM RATISBONAE CAPITVL

PHILOSOPHICAE. ASSESS

QVAE ERFVRT

ERFVRTI, LI

re

